

СЭЛЭНГЭ АЙМАГ
ЦАГААННУУР СУМЫН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2022 оны 12 сарын 15 өдөр

Дугаар 78

Хуурч

2023 оны төсөв батлах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9, Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2, Сэлэнгэ аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 82 тоот тогтоолыг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

Нэг.Сумын 2023 оны төсөвт төвлөрүүлэх орлогын нэр төрөл, хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай.

Д/д	Байгууллага, орлогын нэр төрөл	/мянган төгрөг/
1.1	Сумын төсвийн татварын орлого	
1.1.1	Цалин хөлс, Суутган-1	427,000.0
1.1.2	Хувь хүний орлогын албан татвар	9,700.0
1.1.3	Хувь хүнээс суутгасан орлогын албан татвар	10,000.0
1.1.4	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	44,500.0
1.1.5	Иргэний ҮХХБор албан татвар	10,100.0
1.1.6	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-45,000.0
1.1.7	Галт зэвсгийн албан татвар	1,500.0
1.1.8	Улсын тэмдэгтийн хураамж	3,700.0
1.1.9	Ойгоос хэрэглээний мод түлээ бэлтгэж ашигласны төлбөр	96,273.4
1.1.10	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	89,125.0
1.1.11	Байгалийн ургамал ашигласны төлбөр	1,800.0
1.1.12	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	4,000.0

1.1.13	Газрын төлбөр	68,384.4
1.1.14	Хадгаламжийн хүүгийн орлого /хөрөнгийн орлого	44,100.0
1.1.15	Малын тоо толгойн албан татвар	350,000.0
Татварын бус орлого		
1.1.16	Дуудлага худалдаа	15,000.0
1.1.17	Хүү торгуулийн орлого	20,000.0
1.1.18	Бусад орлого	1,500.0
Нийт дүн		1,151,682.8

Хоёр. Сумын 2023 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай.

Д/д	ТЭЗ, түүний харьяа байгууллага	/мянган төгрөг/
2.1.	Засаг дарга Төсвийн байгууллагын өөрийн орлого	500.0
2.2.	Сум дундын ой анги Төсвийн байгууллагын өөрийн орлого	57,914.0
Нийт дүн		58,414.0

Гурав. Сумын 2023 оны төсвийн жилд төвлөрүүлэх зарлагын нийт хэмжээг 1,412,779.8 мянган төгрөгөөр баталж төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор дурдсан төсөв зарцуулах эрх олгосугай.

Д/д	Төсвийн захирагч	/мянган төгрөг/
3.1.	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга	98,071.3
3.1.1.	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	96,071.3
3.1.2.	Урсгал засварын зардал	2,000.0
3.2.	Засаг дарга	635,703.6
3.2.1.	Үүнээс: Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	627,203.6
3.2.2.	Урсгал засварын зардал	8,500.0
3.3.	Баг	72,046.2
3.4.	Ангилалдаагүй зардал	65,564.3
3.5.	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн зардал	14,825.2

3.6	Хөрөнгө оруулалт		65,640.0
	3.6.1	Үүнээс: ЕБСургуулийн тоног төхөөрөмж	7,100.0
	3.6.2	2 дугаар цэцэрлэгийн сургалтын хэрэглэгдэхүүн	14,500.0
	3.6.3	Соёлын төвийн тоног төхөөрөмж	10,000.0
	3.6.4	Цагааннуур тохижилт ААТҮГ-ын тоног төхөөрөмж	8,040.0
	3.6.5	Давааны торон хашаа барих	26,000.0
3.7.	Ерөнхий боловсролын сургууль		221,664.1
	3.7.1	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	207,771.5
	3.7.2	Урсгал засварын зардал	13,892.6
3.8.	Эрүүл мэндийн төв		73,448.3
	3.8.1	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	55,748.3
	3.8.2	Урсгал засварын зардал	17,700.0
3.9.	Соёлын төв		33,575.1
	3.9.1	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	32,575.1
	3.9.2	Урсгал засварын зардал	1,000.0
3.10.	Цэцэрлэг -1		75,053.4
	3.10.1	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	71,584.4
	3.10.2	Урсгал засварын зардал	3,470.0
3.11.	Цэцэрлэг -2		46,728.2
	3.11.1	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	43,258.2
	3.11.2	Урсгал засварын зардал	3,470.0
3.12.	Ой анги		118,015.3
	НИЙТ		1,520,335.0

Дөрөв. Сумын 2023 оны төсвийн жилд сумын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний зардлыг хэмжээг 1,520,335.0 мянган төгрөг, орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгийн эх үүсвэрээр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээний зардлын хэмжээг 1.145.019.0 мянган төгрөгөөр баталсугай. /ОНХСХөрөнгө+МТТАТ/

Тав. Сумын 2023 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 2,792,376.3 мянган төгрөг буюу дор дурдсанаар баталсугай.

5.1.Сумын татварын болон татварын бус орлого 1,151,682.8 мянган төгрөг

5.2.Сумын төсөвт аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг 355,638.0 мянган төгрөг

5.3. Сумын төсөвт аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангаас сумын орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг 523,138.3 мянган төгрөг

5.4.Орон нутгийн хөгжлийн сан урьд оны үлдэгдлээс 77,115.0 мянган төгрөг

5.5.2023 оны Хоршоо хөгжүүлэх сангийн төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 31,022.3 мянган төгрөг

5.6. Хоршоо хөгжүүлэх сангийн урьд оны үлдэгдлээс 96,000.0 мянган төгрөг

5.7.Сумын төсвийн урьд оны үлдэгдэл 304,600.2 мянган төгрөг

5.8.Сумын төсвийн тухайн жилийн төсвийн байгууллагын өөрийн орлого 58,414.0 мянган төгрөг

5.9. 2022 оны малын тоо толгойн албан татвар 350,000.0 мянган төгрөг

5.10.Малын тоо толгойн албан татвар урьд оны үлдэгдэл 194,765.7 мянган төгрөг

Зургаа. “Сумын төсвийн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн талаарх Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоон хэмжээний үзүүлэлт”-ийг нэгдүгээр хавсралтаар баталсугай.

Долоо. “Сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2023 оны хуваарилалт”-ыг хоёрдугаар хавсралтаар баталсугай.

Найм. “Сум хөгжүүлэх сангийн 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт”-ыг гуравдугаар хавсралтаар баталсугай.

Ес. Сумын 2023 оны малын тоон толгойн албан татвараар хийх хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг дөрөвдүгээр хавсралтаар баталсугай.

Арав. Сумын байгалийн нөөц ашигласны төлбөр түүний давсан орлогын 2023 оны төсвийн орлого зарлагын төлөвлөгөөг тавдугаар хавсралтаар баталсугай.

Арван нэг. Тогтоолын хүрээнд төсвийн бүрдүүлэлт, зарцуулалтад байнгын хяналт тавьж, өр авлага үүсгэхгүй ажиллахыг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч (Ц.Баянбаатар)-т үүрэг болгосугай.

ДАРГА

Г.ЦЭНДСҮРЭН

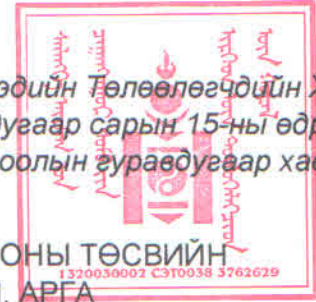
Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2022 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн 78
дугаар тогтоолын хоёрдугаар хавсралт

СУМЫН ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР
2023 ОНЫ ТӨСВИЙН ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ,
АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ

Д/д	Төсөл арга хэмжээний нэр	Хэрэгжүүлэх хугацаа		Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжих дүн
		Эхлэх	Дуусах		
1	Шилжих хөрөнгө оруулалт			47,115.0	47,115.0
1.1.	2 дугаар багийн хүүхдийн тоглоомын талбайг тохижуулах	2021	2023	7,115.0	7,115.0
	СИТИ нойл	2022	2023	40,000.0	40,000.0
1.2.	Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт			553,138.3	553,138.3
1.2.1.	Гэрэлтүүлэг	2023	2023	106,756.3	106,756.3
1.2.2.	Явган хүний зам	2023	2023	188,246.5	188,246.5
1.2.3.	1 дүгээр цэцэрлэгийн бохирын засвар	2023	2023	43,000.0	43,000.0
1.2.4.	Хог түрдэг техник	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.2.5.	Баяр наадмын зардал	2023	2023	15,000.0	15,000.0
1.2.6.	Гэрэлтүүлгийн урсгал засвар	2023	2023	9,835.5	9,835.5
1.2.7.	2,3 дугаар багийн шороон зам засах	2023	2023	90,300.0	90,300.0
1.2.8.	Хорооллын тоглоомын талбайн тоглоом шинэчлэх, хашаажуулах	2023	2023	40,000.0	40,000.0
	НИЙТ ДҮН			600,253.3	600,253.3

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2022 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн 78
дугаар тогтоолын гуравдугаар хавсралт

ХОРШОО ХӨГЖҮҮЛЭХ САНГИЙН 2023 ОНЫ ТӨСВИЙН
ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ, АРГА
ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ

Д/д	Төсөл арга хэмжээний нэр	Хэрэгжүүлэх хугацаа		Төсөвт өртөг	2022 онд санхүүжих дүн
		Эхлэх	Дуусах		
	Нийт орлогын дүн			127,022.3	127,022.3
1	Үндсэн зээлийн орлого	2023	2023	30,166.6	30,166.6
2	Хүүгийн орлого	2023	2023	855.7	855.7
3	Урьд оны үлдэгдэл			96,000.0	96,000.0
	Нийт зардлын дүн			127,022.3	127,022.3
1	Хувь хүмүүст олгох зээл	2023	2023	125,715.5	125,715.5
2	Бичиг хэрэг	2023	2023	100.0	100.0
3	Тээвэр шатахуун	2023	2023	151.0	151.0
4	Томилолт	2023	2023	84.0	84.0
5	Төлбөр хураамж	2023	2023	100.0	100.0
6	Урамшуулал	2023	2023	217.8	217.8
7	Сургалт	2023	2023	653.4	653.4

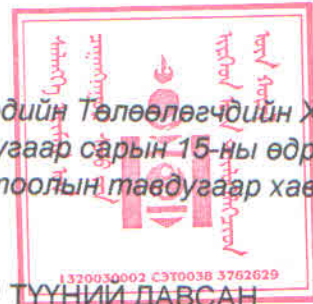
Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2022 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн 78
дугаар тогтоолын дөрөвдүгээр хавсралт

2023 ОНЫ МАЛЫН ТООН ТОЛГОЙН АЛБАН ТАТВАРААР
ХИЙЖ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ

Д/д	Төсөл арга хэмжээний нэр	Хэрэгжүүлэх хугацаа		Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжих дүн
		Эхлэх	Дуусах		
1	Хогийн цэгийн хашаажуулалт, камержуулалт	2022	2023	14,426.0	14,426.0
2	Гэр чулууны давааны авто замыг сайжруулж дайрган хучилт хийх	2022	2023	120,339.7	120,339.7
3	Малын гоц халдварт өвчинтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх, вакцинжуулалт	2023	2023	20,000.0	20,000.0
4	Мал тарих зөөврийн хашаа	2023	2023	15,000.0	15,000.0
5	1,3 дугаар багийн мал угааллгын банн	2023	2023	96,000.0	96,000.0
6	Бэлчээрийн усан хангамж нэмэгдүүлэх	2023	2023	132,000.0	132,000.0
7	Малчдад сургалт сурталчилгаа	2023	2023	15,000.0	15,000.0
8	Малын сэг зэм устгах цэг	2023	2023	12,000.0	12,000.0
9	Бод мал тарилгын тоног төхөөрөмж	2023	2023	40,000.0	40,000.0
10	Бэлчээрийн менежментийг сайжруулах	2023	2023	60,000.0	60,000.0
11	Сайн үүлдрийн хээлтүүлэгч нэмэх	2023	2023	20,000.0	20,000.0
	НИЙТ ДҮН			544,565.7	544,765.7

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2022 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн 78
дугаар тогтоолын тавдугаар хавсралт

БАЙГАЛИЙН НӨӨЦ АШИГЛАСНЫ ТӨЛБӨР ТҮҮНИЙ ДАВСАН
ОРЛОГЫН 2023 ОНЫ ТӨСВИЙН ОРЛОГО ЗАРЛАГЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Орлогын нэр төрөл	Мөнгөн дүн /мян.төг/
1	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	96,6
2	Газрын төлбөр	0
3	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	14,553.6
4	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	0
5	Байгалийн ургамал ашигласны төлбөр	175,0
	ДҮН	14,825.2
	Зарлагын дүн /хийгдэх ажлууд/	
1	Сурталчилгааны зардал	271,6
2	Ногоон байгууламж нэмэгдүүлэх	13,653.6
3	Урамшуулал	900,0
	ДҮН	14,825.2